

SENDES MED PAKKEPOST
Professor Stig Markager
Thulevej 7
3390 Hundested

Tel. 72 10 90 90
mail@sonderbylegal.eu

Tronholmen 3
8960 Randers SØ

Havnegade 4
8000 Aarhus C

Amaliegade 12
1256 København K

CVR: 38054929
6186 0011301118

J.nr. 12-201207 TTO
Skr. Karen Margrethe
Pind
Dir. tel. 25166204
kmp@sonderbylegal.eu

Vedr.: Deres udtalelser om dansk landbrug

Vor klient, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, har anmodet vort kontor om at repræsentere sig i anledning af en række udsagn, som De har fremført offentligt, og som efter vor klients vurdering ikke er korrekte. Der er tale om både artikler, som De har skrevet, og udtalelser, som De har fremsat i den offentlige debat. Udtalelserne indeholder eksakte statements, som fremstår som om de er videnskabeligt verificerbare. Eftersom det er i vor klients mest vitale og legale interesse, at den offentlige debat ikke fremkalder et urigtigt billede af dansk landbrugs miljøbelastning, bemærkes det allerede indledningsvis, at Deres fremsættelse af, efter vor klients vurdering, urigtige udsagn kan være en overtrædelse af straffeloven.

Deres udtalelser fremkalder, ifølge vor klient, et overdrevent indtryk af landbrugets miljøbelastning. Desuden fremkalder Deres udtalelser det indtryk, at miljøbelastningen yderligere vil stige, fordi vor klients medlemmer ikke vil opfylde Fødevarer- og landbrugspakkens forudsætninger om frivillige kompenserende foranstaltninger. Hver for sig og samlet udgør udtalelserne derfor, efter vor klients opfattelse, beskyldninger om medlemmernes (overdrevne) miljøbelastning nu og i fremtiden. Anvendelsen af ordet "vi" fremkalder, efter vor klients vurdering, desuden det indtryk, at Deres udtalelser påberåber sig større validitet end såfremt de alene udtrykte Deres egen personlige vurdering.

Hændelsesforløbet

Ved skrivelse af 16. april 2019 rettede vor klient henvendelse til Dem og anmodede Dem om at oplyse, hvorvidt De fastholder to af Deres fremsatte udsagn, ligesom De blev anmodet om at dokumentere udsagnene. Efter det oplyste har De undladt at besvare henvendelsen fra vor klient, som derfor har anmodet om vor bistand. Vor klient dokumenterede nøje i skrivelserne, hvorpå denne støtter, at udsagnene

er urigtige. Vor klient har anmodet om, at der tilføjes endnu en udtalelse, jf. nedenfor.

Deres statements

Udsagnene er for det første knyttet til størrelsen af vor klients miljøbelastning:

"Siden 2010 er udledninger af kvælstof steget med ca. 700 ton pr. år. Denne stigning er signifikant. Sandsynligheden for, at den er tilfældig, er 0,06 pct. [...] Derfor, start nu processen med at reducere landbrugsarealet... Start omlægningen af landbrugsdriften, så den holder sig inden for de rammer, som naturen kan tåle... I øjeblikket stiger tilførslerne med 700 tons kvælstof pr. år!"¹

For det andet:

"Siden 2010 har landbruget år for år tabt mere kvælstof... Det er ikke redeligt at udelade det kvælstof, som bindes i jordens muld. Det vil på et tidspunkt frigøres, når bakterier og svampe nedbryder mulden – sådan er det i alle økosystemer. Det kvælstof, som tabes til luften, er ammoniak, som i høj grad skader miljøet, og kvælstofgasser fra nitrataxidation. Det korrekte kvælstoftab er derfor mellem 30 og 40 pct..."²

For det tredje:

"Under en høring, der blev afholdt kort inden vedtagelsen af den omdiskuterede landbrugspakke, var flere eksperter skeptiske, når ... landmændene selv måtte bestemme, om de ville bidrage. »Den enkelte landmand, der skal lave et minivådområde eller tage noget jord ud af drift og lave et vådområde, mister penge på det, fordi han omlægger produktionsjord til ikke produktionsjord. Derfor har vi aldrig troet på det her« siger Stiig Markager, professor ved Aarhus Universitet."³

Ad Deres udtalelse i Berlingske Tidende den 31. marts 2019

Vedrørende udtalelsen i læserbrevet i Berlingske Tidende er den efter det oplyste allerede imødegået af professor Jørgen E. Olesen i et læserbrev i Berlingske Tidende den 5. april 2019:

"Stiig Markager hævder, at det kvælstof, der tabes i luften, er ammoniak. Det er grundlæggende forkert. Størstedelen af de gasformige tab sker via denitrifikation, hvor kvælstof hovedsagelig omdannes til frit kvælstof og i mindre grad til lattergas. De gasformige tab via ammoniak fra udbragt handelsgødning er betydeligt mindre end denitrifikationen."

Fremadrettet

Det er helt afgørende for vor klients professionelle virke, at landbruget fra politisk side reguleres juridisk og fagligt korrekt. Deres udsagn fremkalder, efter vor klients opfattelse, ikke blot et billede af dansk landbrugs miljøbelastning, som efter det oplyste, ikke er fagligt korrekt. Deres udsagn udtrykker tillige en beskyldning om omfanget, herunder at det er egnet til at skade vor klients omdøm-

¹ Deres kronik "Farvande oversvømmes af alger – og Landbrugspakken vil kun gøre ondt være" bragt på www.ingenioren.dk den 1. februar 2019

² Deres læserbrev bragt i Berlingske Tidende den 31. marts 2019, sektion 1, side 47

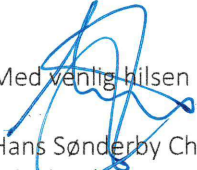
³ Berlingske Tidende den 14. februar 2019, sektion 1, side 14

me såvel over for de politiske beslutningstagere som offentligheden. På den baggrund opfordres De til inden den 25. maj 2019 at dokumentere rigtigheden af alle Deres tre fremsatte udsagn *eller* trække alle Deres tre fremsatte udsagn tilbage på samme måde og overfor samme persongrupper, som de er fremsat.

Såfremt De ikke dokumenterer rigtigheden af Deres påstande eller trækker dem tilbage, kan det være i strid med straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser og dermed udløse sanktioner. Således kan det udløse straf at udbrede ærekrænkende beskyldninger mod andre, jf. straffelovens §§ 267-268. § 269 er efter vor klients opfattelse udelukket fra at blive bragt i anvendelse, blandt andet fordi De udtaler Dem under anvendelse af Deres professortitel. Det bemærkes ordensmæssigt, at Aarhus Universitet over for vor klient har understreget, at De i den offentlige debat ikke udtaler Dem på vegne af universitetet. Ifølge vor klient bør det betragtes som skærpende, at fremsættelsen og udbredelsen af Deres synspunkter er sket i den landsdækkende presse. Deres udsagn kan tillige mortificeres ved dom, jf. straffelovens § 270.

Har vort kontor ikke modtaget dokumentation for rigtigheden af Deres ovenstående udsagn eller tilbagetrækning heraf, inden den ovenfor anførte dato, lægger vor klient til grund, at De hverken agter at dokumentere Deres synspunkter eller trække dem tilbage. På dette grundlag må De påregne, at vor klient agter at foretage retsskridt imod Dem.

Med venlig hilsen

Hans Sønderby Christensen
Advokat (H), Partner

Andreas Karoff
Advokat (L)